

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoP/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414200293
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8414200293.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobcu: J. O. N., L. XX.X.XXXX, J. X. X, XXX XX T., zastúpenej I. I. P. C., G., S., D. D. I. P. XX, XXX XX T. - C. Č. I., proti odporcovi: C. M., L. X.X.XXXX, J. J. I. XXX, XXX XX P. B., zastúpenému JUDr. Pavel Zavacký, advokátom, so sídlom Hradné námestie 29, 060 01 Kežmarok, IČO: 42029171, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému C. M., L. XX.X.XXXX, o odvolaní matky voči rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 5P/13/2014-726 zo dňa 25.11.2019, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti výrokov o zverení maloletého do striedavej starostlivosti, miesta prevzatia a odovzdania maloletého, neurčenia výživného a uloženie výchovných opatrení matky maloletého.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Kežmarok rozhodol takto:

„I. Návrh matky na zverenie maloletého C. M., L. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti z a m i e t a.

II. Maloletého C. M., L. XX.XX.XXXX z v e r u j e do striedavej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že matka J. O. N., L. XX.XX.XXXX je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého C. M., L. XX.XX.XXXX každý páry týždeň od piatka od 15:00 hod. do nasledujúceho piatka do 15:00 hod. a otec C. M., L. XX.XX.XXXX je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého C. M., L. XX.XX.XXXX každý nepáry týždeň od piatka od 15:00 hod. do nasledujúceho piatka do 15:00 hod.

III. Počas letných prázdnin bude maloletý C. M., L. XX.XX.XXXX v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že v párnom kalendárnom roku bude od 1.7. do 15.7. a od 1.8. do 15.8. v osobnej starostlivosti otca a od 16.7. do 31.7. a od 16.8. do 31.8. v osobnej starostlivosti matky a v nepárnom kalendárnom roku bude od 1.7. do 15.7. a od 1.8. do 15.8. v osobnej starostlivosti matky a od 16.7. do 31.7. a od 16.8. do 31.8. v osobnej starostlivosti otca.

IV. Počas vianočných sviatkov bude maloletý C. M., L. XX.XX.XXXX v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že v nepárnom kalendárnom roku bude od 24.12. od 09:00 hod. do 26.12. do 09:00 hod. a od 31.12. od 09:00 hod. do 1.1. do 15:00 hod. v osobnej starostlivosti matky, v párnom kalendárnom roku od 24.12. od 09:00 hod. do 26.12. do 09:00 hod. a od 31.12. od 09:00 hod. do 1.1. do 15:00 hod. v osobnej starostlivosti otca.

V. Počas veľkonočných sviatkov bude maloletý C. M., L.. XX.XX.XXXX v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že v nepárnom kalendárnom roku bude od Veľkého piatka od 15:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17:00 hod. v osobnej starostlivosti otca, v párnom roku bude maloletý od Veľkého piatka od 15:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 17:00 hod. v osobnej starostlivosti matky.

VI. Počas jarých a jesenných prázdnin bude maloletý C. M., L.. XX.XX.XXXX v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že v párnom kalendárnom roku bude počas jarých prázdnin v osobnej starostlivosti matky a počas jesenných prázdnin v osobnej starostlivosti otca, v nepárnom kalendárnom roku bude maloletý počas jarých prázdnin v osobnej starostlivosti otca a počas jesenných prázdnin v osobnej starostlivosti matky.

VII. Matka J.. O. N., L.. XX.XX.XXXX je povinná maloleté dieťa prevziať a odovzdať v stanovenom čase v priestoroch Základnej školy so sídlom K.. K. V. X, XXX XX T., otec C. M., L.. XX.XX. XXXX je povinný maloleté dieťa prevziať a odovzdať v stanovenom čase v priestoroch Základnej školy so sídlom K.. K. V. X, XXX XX T.. Každí z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloletého do osobnej starostlivosti druhého rodiča s jeho osobnými vecami a riadne ho pripraviť.

VIII. Každí z rodičov je oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IX. Súd výživné pre maloletého C. M., L.. XX.XX.XXXX počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov n e u r č u j e.

X. Súd u k l a d á matke maloletého dieťaťa J.. O. N., L.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktoré sa bude vykonávať v Q. G.-G. G. S. G. T., D. D. C. XXXX/ X, T. v trvaní 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

XI. Súd u k l a d á rodičom maloletého dieťaťa, matke J.. O. N., L.. XX.XX.XXXX a otcovi C. M., L.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktoré sa bude vykonávať v Q. G.-G. G. S. G. T.C., D. D. C. XXXX/X, T. v trvaní 9 mesiacov od uplynutia doby 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

XII. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že návrhom doručeným na súd dňa 20.1.2014 sa navrhovateľka domáhala, aby súd rozviedol jej manželstvo a na čas po rozvode zveril ich maloletého syna do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne vždy do 10. dňa v mesiaci k rukám matky.

3. Súd rozsudkom zo dňa 13.5.2015 manželstvo navrhovateľky a jej manžela rozviedol a na čas po rozvode maloletého C. M., L.. XX.X.XXXX zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa každý párný týždeň od piatka od 17:00 hod. do nasledujúceho piatka do 17:00 hod. a otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého syna každý nepárny týždeň od piatka od 17:00 hod. do nasledujúceho piatka do 17:00 hod. Otcovi bola uložená povinnosť maloleté dieťa v stanovenom čase prevziať v bydlisku matky a matke bola uložená povinnosť v stanovenom čase dieťa prevziať v bydlisku otca. Zároveň každý z rodičov bol v zmysle výroku rozsudku povinný v stanovenom čase odovzdať maloletého do osobnej starostlivosti druhého rodiča s osobnými vecami dieťaťa a riadne ho pripraviť. Vzhľadom na uvedenú úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému C. M. na čas po rozvode súd návrh matky v tejto časti zamietol. O trovách konania súd rozhodol tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

4. Dopĺňacím rozsudkom zo dňa 27.11.2015 súd doplnil svoje pôvodné rozhodnutie o výrok, ktorým oprávnenie maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok bolo zverené obom rodičom ako aj výrok o tom, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti súd výživné rodičom neurčuje.

5. Proti výrokom rozsudku o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému C. M. na čas po rozvode ako aj proti výrokom dopĺňacieho rozsudku podala matka odvolanie.

6. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 24.8.2016, č.k. 10CoP/14/2016-332, rozsudok súdu prvej inštancie, č.k. 5P/13/2014-205 zo dňa 13.05.2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 5P/13/2014-251 zo dňa 27.11.2015 okrem výroku, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Uznesením Okresného súdu Kežmarok zo dňa 4.10.2018, právoplatným dňa 29.11.2018, č.k. 5P/13/2014-529, súd vo veci nariadil neodkladné opatrenie s tým, že maloletého C. M. zveril do striedavej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý párnny týždeň od piatka od 15.00 hod. do nasledujúceho piatka do 15:00 hod. a otcovi bola určená povinnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý nepárny týždeň od piatka od 15:00 hod. do nasledujúceho piatka taktiež 15:00 hod. Okrem toho každému z rodičov bola uložená povinnosť v stanovenom čase maloletého odovzdať do starostlivosti druhého rodiča v priestoroch základnej školy, ktorú maloletý navštevuje, spolu s jeho osobnými vecami. Súd výživné počas takto upravenej starostlivosti o maloletého výživné rodičom neurčil a obom rodičom ponechal oprávnenie spravovať majetok ich syna v bežných veciach. Voči tomuto rozhodnutiu podala matka odvolanie. Krajský súd v Prešove, uznesením zo dňa 20.11.2018, č.k. 24CoP/53/2018-550, uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že vymedzil dobu trvania neodkladného opatrenia tak, že toto opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej Okresným súdom Kežmarok pod spisovou značkou 5P/13/2014.

8. Aplikujúc ust. § 100 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) v spojení s § 24 ods. 1, 4, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, § všetko Zákona o rodine okresný súd uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že návrhom podaným na súde dňa 20.1.2014 vo vzťahu k úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému C. na čas po rozvode sa matka domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti a ota by zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 150,- eur k rukám matky. Pokiaľ ide o styk otca s maloletým dieťaťom, matka v návrhu na začatie konania uviedla, že má záujem na dohode s otcom, pričom jej návrh by bol až tri víkendy v danom mesiaci, pričom jeden víkend v mesiaci by bol maloletý s matkou a počas letných prázdnin navrhla pobyt u otca celé dva týždne začínajúce v pondelok a končiace v nedeľu o 18:00 hodine. Na pojednávaní konanom dňa 5.3.2014 otec navrhol zverenie maloletého C. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že jeden týždeň by sa oňho staral on a ďalší matka. Matka so striedavou starostlivosťou nesúhlasila. Na pojednávaní konanom dňa 30.3.2017 matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhla maloletého zveriť do jej osobnej starostlivosti s tým, že by otec bol oprávnený stykať sa s maloletým každý párnny víkend od soboty 8:30 hod. do nedele 17:30 hod. a pokiaľ ide o úpravu styku počas prázdnin a sviatkov, aby bola vykonaná úprava podľa mediačnej dohody zo dňa 30.10.2015. Podľa nepodpisanej mediačnej dohody z 30.10.2015 mal byť styk otca s v tom čase dvojročným maloletým dieťaťom upravený počas letných prázdnin tak, že by otec bol oprávnený stretávať sa s maloletým od 1.7. do 7.7. a od 1.8. do 7.8. tak, že si maloleté dieťa vyzdvihne o 8:30 hod. pred bytom matky, kde ho aj o 17:30 hod. posledného dňa styku odovzdá matke. Otec na pojednávaní konanom dňa 30.3.2017 prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhol zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to v rozsahu dva týždne u jedného a dva týždne u druhého rodiča, s tým, aby sa výška výživného neurčovala a majetok, aby spravovali obaja rodičia spoločne.

9. Obaja rodičia majú záujem podieľať sa na výchove svojho syna a rovnako tak obaja spĺňajú všetky predpoklady, aby výchovu a starostlivosť o maloletého mohli zabezpečovať. Ako vyplynulo zo svedeckých výpovedí svedkov, obaja rodičia, ešte v čase keď boli manželmi, sa podieľali spoločne na výchove a starostlivosti o maloletého C., hoci mali výhrady voči niektorým postupom, či postojom druhého rodiča v týchto otázkach. Tak isto z vykonaných šetrení v súvislosti s posúdením výchovného prostredia maloletého vyplynulo, že u oboch rodičov má dieťa vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie jeho riadnej starostlivosti. Rovnako tak škola, ktorú maloletý navštevuje potvrdila, že obaja rodičia sa zaujímajú o výchovnovzdelávací proces ich syna, maloletý dosahuje v škole dobré výsledky a na vyučovanie chodí riadne pripravený. Vykonaným dokazovaním súd ani u jedného z rodičov nezistil žiadne fatálne zlyhanie v jeho úlohe rodiča vo vzťahu k maloletému C..

10. Matka tvrdiac nedostatočnú starostlivosť zo strany otca, jeho nezaujím o zdravý vývin maloletého, jeho zdravotný stav ale napr. aj nedostatočnú prípravu na školskú dochádzku žiadala, aby maloletý bol zverený do jej výlučnej starostlivosti a s otcom mal upravený styk. Závery vykonaného znaleckého

dokazovania možno hodnotiť tak, že nie je v záujme maloletého C. aby bol zverený len do osobnej starostlivosti ktoréhokoľvek z rodičov a teda tak matky ako aj otca.

11. Nevhodnosť zverenia maloletého do výlučnej starostlivosti matky vyplýva z toho, že otec sa doteraz taktiež plnohodnotne v rámci svojich možností staral o svojho syna a maloletý voči nemu zaujíma pozitívny postoj. Ďalším dôvodom je, že maloletý má pozitívny vzťah aj k matke, ktorá sa starala o uspokojovanie jeho základných i emocionálnych potrieb. Neskôr už otec nežiadal o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti, keďže sám uviedol, že ich syn matku potrebuje. V zmysle znaleckého dokazovania obdobné dôvody týkajúce sa citovej väzby maloletého na jeho otca, či skutočnosť, že aj otec ako druhý rodič sa podieľa na starostlivosti o dieťa svedčia aj proti výlučnej osobnej starostlivosti matky o ich syna. Zjavným negatívom takéhoto usporiadania starostlivosti o maloletého je aj matkou deklarovaná snaha eliminovať vplyv otca na ich syna a jej tendencia spochybňovať význam jeho role v živote ich syna.

12. Vzhľadom na vykonané dokazovanie sa ako najlepší prostriedok pre usporiadania vzťahov medzi maloletým C. a jeho rodičmi javí striedavá starostlivosť. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov, a pokiaľ to nie je možné, potom toho z rodičov, ktorý má k tomu lepšie predpoklady, mimo iného uznáva rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. Teda záujem dieťaťa spočíva vo vytvorení čo najširšej možnosti vytvárania a upevňovania vzťahov medzi dieťaťom a oboma jeho rodičmi. Vo všeobecnosti platí, že každý z rodičov za istých predpokladov (napr. že majú o to záujem a sú na to spôsobilí), sa môže nezastupiteľným spôsobom podieľať na výchove svojho dieťaťa, čím sa realizuje nie len záujem maloletého ale aj jeho rodičov.

13. Matka nesúhlasila so zverením maloletého C. do striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom svoj postoj opierala o tvrdenia, že otec sa nedokáže plnohodnotne postarať o syna, vytýkala mu nedostatky v stravovaní maloletého, starostlivosti o jeho zdravie, vývoj či školskú dochádzku a prípravu na vyučovanie. Tieto tvrdenia matky sú v rozpore so závermi, ktoré súd zistil vykonaným dokazovaním. Zo svedeckých výpovedí vyplýva, že už v rannom veku dieťaťa starostlivosť o neho zabezpečoval tak otec ako aj matka. O tom, že otec sa vie o syna postarať svedčí aj skutočnosť, že na podklade neodkladného opatrenia už v minulosti bola nariadená striedavá starostlivosť oboch rodičov o maloletého C., pričom neboli zistené žiadne závažné nedostatky v jeho starostlivosti ani u jedného z rodičov. Rovnako tak súd poukazuje na to, že aj v súčasnej dobe je výkon práv a povinností rodičov a maloletého C. regulovaný neodkladným opatrením tunajšieho súdu, kde dieťa je opätovne v striedavej starostlivosti už vyše roka. Súčasný stav ako nevyhovujúci hodnotí jedine matka, ktorá opätovne pre tento postoj neuviedla žiadny významný dôvod. Otcovi napríklad vytyka nezáujem o mimoškolskú či pohybovú aktivitu u maloletého, následne sama uvádza, že otec maloletého prihlásil na karate a ona ho prihlásila na ľudové tance, pričom kvôli tréningom karate maloletý zanedbáva prípravu na vystúpenia v súbore. Maloletý počas šetrenia sociálnej kurately v domácom prostredí prejavil pozitívny vzťah ku tréningom karate. Taktiež tvrdenia o nedostatočnej príprave maloletého dieťaťa na vyučovanie, výrazné zhoršenie jeho prospechu v čase, keď je v starostlivosti svojho otca boli vyvrátené potvrdením školy o tom, že obaja rodičia aktívne pristupujú k výchovnovzdelávaciemu procesu maloletého, zaujímajú sa o jeho výsledky, ktoré boli hodnotené ako dobré a tak isto aj príprava na vyučovanie bola hodnotená pozitívne, bez ohľadu na to, v starostlivosti koho z rodičov maloletý ten ktorý týždeň bol. Možno tak skonštatovať, že tvrdenia matky, ktoré mali otca diskvalifikovať zo starostlivosti o ich syna v konaní neboli preukázané a už vôbec nie v takej miere, aby bolo potrebné otca v tejto starostlivosti výrazným spôsobom obmedziť.

14. Vykonané znalecké dokazovanie jednoznačne v tomto konkrétnom prípade favorizuje striedavú formu výchovy u maloletého C. a to vzhľadom na citové väzby maloletého na jeho rodičov, blízkosť miesta bydliska oboch rodičov a rovnako tak aj vzhľadom na okolnosť že ani u jedného z rodičov nie je možné skonštatovať, že sú osobnostne zrelí a samostatne spôsobilí na vhodnú výchovu syna. Samostatná starostlivosť ktoréhokoľvek z rodičov za súčasnej úpravy styku maloletého s druhým rodičom nie je v záujme toho maloletého. Vykonané dokazovanie potvrdilo, že obaja rodičia majú vhodné prostredia na výchovu svojho syna, pokiaľ je syn v ich starostlivosti tomuto riadne zabezpečujú uspokojovanie jeho potrieb či už materiálnych alebo citových, a obaja dôsledne dbajú ako o správny fyzický tak aj psychický vývoj svojho dieťaťa. Maloletý v rámci konania vyjadril svoj pozitívny vzťah tak k matke ako aj k svojmu otcovi a rovnako pozitívne hodnotil aj starostlivosť každého zo svojich rodičov.

15. Medzi rodičmi maloletého C. spočiatku neprebíhala žiadna komunikácia ohľadom maloletého, rodičia mali voči sebe výsostne negatívny postoj, čo sa premietalo aj do ich vzťahu s maloletým, kde sa snažili získať si ho na svoju stranu, čím by zranili druhého rodiča. Aj napriek tak výraznému partnerskému konfliktu rodičia hľadali a museli nájsť spôsob ako komunikovať ohľadom vecí týkajúcich sa maloletého, keďže obaja mali záujem na riadnej výchove svojho dieťaťa. Na tieto účely bola rodičom zriadená emailová schránka, cez ktorú komunikácia prebieha dodnes, pričom je vidieť posun v štýle komunikácie medzi rodičmi, vzhľadom asi aj na čas, ktorý už od ich rozchodu uplynul a snahu o napĺňanie potrieb maloletého C. v jeho najlepšom záujme. Odovzdávanie maloletého druhému rodičovi prebieha vo vzdelávacom zariadení, ktoré maloletý navštevuje, čím sa zamedzuje priamemu stretávaniu sa rodičov a tým aj vzniku ďalších konfliktov, ktorých svedkom by bolo aj maloleté dieťa.

16. To, že rodičia spolu ohľadom výchovy komunikujú len vo veľmi obmedzenej miere ešte neznamená, že by súd v takomto prípade nemohol nariadiť výchovu maloletého striedavou formou.

17. Rodičia aj počas uplatňovania striedavej starostlivosti mali problém dohodnúť sa na starostlivosti o C. počas prázdnin či sviatkov a súd opakovaním žiadali svojimi návrhmi, aby starostlivosť o neho upravil osobitne, v rámci neodkladných opatrení. Z tohto dôvodu bolo potrebné starostlivosť o maloletého C. počas sviatkov a prázdnin upraviť samostatne v rámci autoritatívneho rozhodnutia súdu. Súd pri stanovovaní rozdelenia starostlivosti počas jednotlivých prázdnin a sviatkov sa spravoval pravidlom parity, kde starostlivosť počas týchto období rozdelil na polovicu a zároveň určil, že ďalší rok si tieto obdobia rodičia vymenia, tak aby maloletý mal možnosť jednotlivé sviatky a prázdniny stráviť s každým z rodičov, prípadne podieľať sa s nimi na ich zvykoch a tradíciách počas tohto obdobia, či si s rodičmi vytvoriť tradície vlastné.

18. Odovzdávanie maloletého pri striedaní týždenných intervalov súd ponechal v priestoroch Základnej školy, so sídlom K. K. V. X, T., nakoľko takýto spôsob odovzdávania maloletého do starostlivosti druhého rodiča, mali rodičia zavedený už dlhšie a vzhľadom na zistené okolnosti sa tento osvedčil, keď aj vďaka neutrálnemu miestu, ktoré však maloleté dieťa pozná, boli eliminované vzájomné konflikty medzi rodičmi a maloletý tak môže bez problémov prejsť do starostlivosti druhého rodiča. Vzhľadom na najlepší záujem dieťaťa toto miesto odovzdávania maloletého druhému rodičovi súd ponechal aj v prípade jeho odovzdávania počas osobitne upraveného režimu sviatkov a prázdnin, pričom však apriori nie je vylúčené, aby po vzájomnej dohode si rodičia maloletého odovzdali aj inde.

19. Súd každého z rodičov poveril tak zastupovaním ako aj správou majetku maloletého v bežných veciach, nakoľko z dokazovania nevyplývala žiadna taká okolnosť, ktorá by smerovala k tomu, aby súd niektorého z rodičov mohol na týchto oprávneniach nejakým spôsobom obmedziť. Obaja rodičia sú plne spôsobilí na vykonávanie svojich rodičovských práv a povinností a okrem toho sa aj v súčasnosti obaja aktívne rovnakým dielom podieľajú na starostlivosti o svojho syna v jeho najlepšom záujme.

20. Počas trvania striedavej starostlivosti súd výživné pre maloletého neurčil, nakoľko rodičia majú približne rovnaký príjem. Obaja rodičia v poslednom období zmenili zamestnanie, otec z dôvodu, aby mohol riadne zabezpečovať starostlivosť o svojho syna, nakoľko v predchádzajúcom zamestnaní bol obmedzovaný pracovným časom, matka z finančných dôvodov. Možno konštatovať, že životná úroveň rodičov je približne na rovnakej úrovni. Rovnako tak dôležitou okolnosťou je, že obaja rodičia sa na výchove maloletého podieľajú rovnakým dielom. Keďže ani z doposiaľ prebiehajúcej striedavej starostlivosti nevyplývala potreba otázku výživného osobitne upraviť, súd rozhodol, že počas trvania striedavej starostlivosti výživné na maloletého neurčuje.

21. Komunikácia medzi rodičmi je pre ich partnerský konflikt dlhodobo problematická a výrazne ovplyvňuje ich vzájomný vzťah a v neposlednom rade aj vzťah k ich maloletému dieťaťu. Keďže rodičia neboli schopní zvládnuť aspoň základnú bezproblémovú vzájomnú komunikáciu o potrebách dieťaťa, za účelom eliminovania negatívnych prejavov rodičov voči sebe a nastavenia ich komunikácie vo vzťahu k maloletému súd v konaní 3P/195/2016 rodičom nariadil výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu. Rodičia túto súdom uloženú povinnosť nespĺnili a nariadenému odbornému poradenstvu sa doposiaľ nepodrobili, hoci matka tvrdila, že sa tak stalo. Potreba prioritne riešiť vzájomný vzťah rodičov vyplynula aj z vykonaného znaleckého dokazovania. Súdom ustanovená znalkyňa dospela vo svojom posudku k záveru, že jadro problému, teda jadro riešenia nepriaznivej situácie v rodine spočíva nie v riešení presného stanovenia kontaktu rodičov so svojim synom, ale

v riešení ich vzájomného vzťahu, kde ako priorita sa javí pracovať s osobami rodičov, najmä však s matkou. Súd má za to, že zlepšenie vzájomného vzťahu a komunikácie medzi rodičmi je v najlepšom záujme maloletého C.. Za týmto účelom opätovne nariadil rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, keďže predchádzajúce opatrenie súdu nebolo doposiaľ zrealizované. Výchovné opatrenie súd nastavil tak, že odbornému poradenstvu sa má najprv podrobiť matka, predovšetkým z dôvodu, aby prijala svojho bývalého partnera v jeho úlohe otca vo vzťahu k ich spoločnému synovi. Následne sa odbornému poradenstvu podrobí obaja rodičia, pričom úlohou tohto poradenstva má byť práve pomoc pri spracovaní partnerského konfliktu rodičov a následné zlepšenie ich vzájomnej komunikácie, čo v konečnom dôsledku by malo vyústiť do lepšej kooperácie rodičov v otázkach výchovy svojho syna. Ako miesto pre realizáciu výchovných opatrení uložených rodičom súd zvolil Q. G.-G. G.L. S. G. T., keďže z hľadiska aj na matkou vznesené námietky zaujatosti voči Ú. G., D. E. S. O. T., možno toto miesto hodnotiť ako neutrálne pre rodičov. Okrem toho rodičia tu majú možnosť v rámci poradenstva spoločne riešiť aj nimi deklarované školské problémy svojho syna.

22. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že otázkou vznesenej námietky voči pracovníčke Ú. T., ktorá ako opatrovník maloletého v konaní zastupovala, sa podrobne zaoberal Krajský súd v Prešove vo svojom uznesení v tejto konkrétnej veci zo dňa 20.11.2018, č.k. 24CoP/53/2018, kde súd prvej inštancie na toto odôvodnenie v celom rozsahu odkazuje. Možno konštatovať, že súd nie oprávnený v rámci občianskoprávného konania posudzovať prípadnú zaujatosť konkrétneho zamestnanca úradu, ktorého ustanovil do konania ako opatrovníka maloletého a ktorý je v zmysle príslušných právnych noriem povinný konať výlučne v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

23. Matka si v konaní v návrhu uplatnila právo na trovy konania. Otec maloletého si náhradu trov v konaní neuplatňoval. V otázke rozvodu manželstva sa dnes už bývalí manželia zhodli na dôvodoch rozvratu svojho manželstva, ktorým boli ich časté nezhody a hádky a obaja s rozvodom súhlasili. V otázke starostlivosti o ich maloletého syna súd rozhodol tak, že rodičov poveril starostlivosťou o neho rovnakým dielom v rámci striedavej starostlivosti, ktorá je v jeho najlepšom záujme. Súd v otázke nároku na náhradu trov konania použil všeobecné pravidlo a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko otec maloletého si túto náhradu neuplatňoval a na strane matky súd nezistil také okolnosti, pre ktoré by považoval za spravodlivé jej nárok na náhradu trov konania priznať, keďže obaja partneri sa rovnako podieľali na rozvrate manželstva a rovnako tak obaja ako rodičia zabezpečujú riadnu výchovu a starostlivosť o svojho maloletého syna.

24. Proti tomuto rozsudku, a to proti jeho výrokovým častiam I., II., VII., IX., X. a XI. podala matka maloletého včas odvolanie z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 psím. d/, e/, f/ a h/ CSP.

25. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že znalecký posudok č. XX/XXXX znalkyne G.. T. Š. bol vypracovaný k dátumu 30.3.2017, kedy mal maloletý 5 rokov. V čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci starostlivosti o maloletého mal maloletý 8 rokov, dieťa je podľa odvolateľky toho času zrelšie, jeho návrhy sa vekom zmenili a je schopný lepšie zhodnotiť situáciu a okolnosti. Z uvedeného dôvodu matka v konaní žiadala o vypracovanie kontrolného znaleckého posudku, ktorý by odzrkadľoval predovšetkým vyšší vek dieťaťa a bol by relevantným podkladom pre vydanie rozhodnutia. Navrhovaný dôkaz súd prvej inštancie odmietol vykonať s tým, že závery kontrolného znaleckého posudku mohli prispieť k inému výsledku v konaní a posudok podľa odvolateľky mohol odhaliť skutočnosti, ktoré matka v konaní tvrdila.

26. Matka v konaní opakovane poukazovala na negatívny vplyv otca na dieťa, kedy otec učí syna klamať, dieťa zastrašuje, vytvára nevhodný obraz o osobe matky, nevenuje dostatočnú pozornosť školským povinnostiam, nevytvára zdravé podmienky vývoja, dieťa je zanedbávané, pretože otec nedodržiava základné hygienické návyky u dieťaťa, nedodržiava správne stravovacie návyky a nezaujíma sa ani o vývoj reči. Uvedené podľa odvolateľky dostatočne odôvodňuje záver o tom, že nie je v záujme maloletého, aby bol v striedavej starostlivosti oboch rodičov, ale v jeho záujme je, aby bol v osobnej starostlivosti matky, ktorá zabezpečí dostatočnú a vhodnú starostlivosť o maloletého.

27. Ďalším argumentom, ktoré podľa odvolateľky súd prvej inštancie nevzal do úvahy je, že rodičia majú problém spolu komunikovať, komunikácia absentuje, čoho prejavom bol aj útok otca na matku, čoho bol svedok aj maloletý. Podľa odvolateľky sa otec hrubo správa nie len k matke ale aj synovi, bil ho. Takéto násilné a hrubé správanie je pre dieťa dramaturgické a nevhodné pre jeho duševný a citový vývoj.

28. Ďalej matka v podanom odvolaní uviedla, že podala námietku zaujatosti voči konkrétnej pracovníčke J.. G. a celému Ú. E. T. už v roku 2014, a to v konaní 5P/16/2014. V podaní zo dňa 11.7.2016 v konaní 5P/8/2016 znova uviedla dôvody, pre ktoré je presvedčená, že samotná zamestnankyňa J.. G.Á. a všetci zamestnanci Ú. E. T. sú zaujatí. Napriek týmto námietkam kolízna opatrovníčka maloletého dieťaťa je stále J.. G., aj na poslednom pojednávaní. Preto matka má odôvodnené pochybnosti o nestrannosti a nezaujatosti voči jej osobe kolízneho opatrovníka.

29. Matka dala voči výroku VII. z dôvodu, že pre dieťa je zaťažujúce a reálne, takéto rozhodnutie je nevykonateľné, predovšetkým pokiaľ ide o stretávanie sa počas sviatkov a prázdnin. Odovzdanie dieťaťa v priestoroch základnej školy počas sviatkov a prázdnin je nemožné. Matka navrhuje preberať a odovzdávať maloletého v mieste bydliska matky, kde dieťa trávi väčšinu času.

30. Matka podala odvolanie ja proti výroku o neurčenie výživného, avšak v tejto časti neuviedla žiadne dôvody prečo napáda aj tento výrok napadnutého rozsudku. Rovnaké skutočnosti sa týkajú aj v odvolaní matky voči výrokom X. a XI., nakoľko nesúhlasí s podrobením sa odbornému poradenstvu a nakoniec nevidí ani dôvod na jeho nariadenie.

31. V rámci svojho odvolacieho návrhu matka maloletého žiadala zrušiť napadnutý rozsudok a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie, alternatívne, aby ho odvolací zmenil tak, že maloletého zverí do osobnej starostlivosti matky. Zároveň žiadala upraviť styk otca, a to počas každého víkendu v párnom týždni od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod. Ohľadom vyživovacej povinnosti otca matka navrhovala určiť výživné vo výške 200,- eur mesačne.

32. Procesný opatrovník maloletého vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky má za to, že maloleté dieťa má pozitívny vzťah k obidvom rodičom, je na nich emocionálne naviazané a preto striedava starostlivosť je v jeho záujme. Zároveň sa v celom rozsahu stotožnil so všetkými výrokmi uvedeného rozsudku a navrhoval rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny.

33. Ohľadom námietky zaujatosti voči konkrétnej pracovníčke J.. C. G. aj celému Ú. T. uviedol, že Ú.O. G. D. E. S. O. T. vykonával funkciu procesného opatrovníka (kolízneho opatrovníka) maloletého dieťaťa na základe uznesenia okresného súdu č.k. 5P/16/2014 zo dňa 30.1.2014. K dnešnému dňu nebolo vydané rozhodnutie o zrušení tejto funkcie, a preto vykonáva túto funkciu aj naďalej. Postup kolízneho opatrovníka, konkrétne J.. C. G., zaznamenaný v spisovej dokumentácii maloletého bol niekoľkokrát preverovaný a neboli zistené žiadne pochybnosti ani porušenie právnych predpisov a interných noriem, ktorými sa riadi Ú. G. D. E. S. O..

34. Otec maloletého vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky mal za to, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku riadne a dostatočným spôsobom zdôvodnil napadnutý rozsudok.

35. Odvolanie navrhovateľky považoval za nezrozumiteľné, nejasné s tým, že sa ťažko k nemu dá vyjadriť. Podľa otca matka v odôvodnení odvolania uvádza skutočnosti, ktoré nie sú žiadnym spôsobom podložené, sú to len jej tvrdenia, ktoré opakuje stále, ale nikdy ich riadne nepreukázala. Naopak z vyjadrenia triednej učiteľky maloletého vyplýva pravý opak. Tvrdenie útoku otca na matku sa nepreukázalo. O údajnej zaujatosti J.. G. sa odporca nebude vyjadrovať, keď podľa neho je to len ďalší ničím neporušený útok navrhovateľky.

36. Na základe vyššie uvedených skutočností preto odporca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil v celom rozsahu ako vecne správny.

37. Navrhovateľka k vyjadreniam odporcu a procesného opatrovníka svoje vyjadrenie nepodala.

38. V súlade s § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“), podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti s tým, že tento zákon nadobudol v zmysle § 474 účinnosť od 1.7.2016, pričom konanie, ktoré je podrobené odvolaciemu prieskumu, začalo ešte pred týmto dňom, prejednal odvolací súd odvolanie navrhovateľky podľa aktuálnej procesnej úpravy, nakoľko podľa doterajších predpisov, vrátane procesných, akým bol aj Občiansky súdny poriadok, sa dokončia konania výslovne uvedené len v

ustanovení § 471 CSP, pričom konanie o rozvod manželstva, úpravy rodičovských práv a povinností v tomto ustanovení, nie je uvedené.

39. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 365 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahu (§ 65 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenie odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď v deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie matky je nedôvodné.

40. Skôr, ako odvolací súd pristúpil k samotnému odvolaciemu prieskumu, aj keď to matka v podanom odvolaní výslovne neuviedla, posúdil tú časť odvolania vzťahujúcu sa k procesnému opatrovníkovi, a to najmä vo vzťahu k zamestnankyne Ú. G. D. E. S. O. T. J.. G., resp. aj ostatným zamestnancom tohto úradu ako námietku zaujatosti.

41. V zmysle § 52 CSP strana/účastník má právo uplatniť námietku zaujatosti voči vec prejednávanejmu sudcovi podľa § 59 CSP, tiež voči súdnemu úradníkovi, inému zamestnancovi súdu, znalcovi, prekladateľovi alebo tlmočníkovi (t.j. taxatívny výpočet) - nie však voči osobe, resp. inštitúcii, ako súdenom prípade procesného opatrovníka ustanoveného maloletému dieťaťu. Odvolací súd preto jeho „námietku zaujatosti neprihliadol“ nezaoberal sa ňou.

42. Predmetom preskúmanej veci v odvolacom konaní sú odvolacie námietky matky, v ktorých vyjadrila nesúhlas s právnym záverom súdu prvej inštancie ohľadom striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, najmä pokiaľ sa týka predpokladu otca zabezpečovať náležite túto striedavú starostlivosť a zabezpečovať osobnú starostlivosť v čase, počas ktorého bol maloletý zverený do jeho starostlivosti. Rovnako matka nesúhlasila s uloženými výchovnými opatreniami, neurčením výživného, ako aj s miestom, kde má prebiehať odovzdanie maloletého do rúk druhého rodiča.

43. Vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti musia byť prijaté opatrenia v najlepšom záujme dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa stanovený v Čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa je princíp, ktorý mal byť prítomný pri akejkoľvek verejnej činnosti týkajúcej sa detí. Podľa komentára výboru pre práva dieťaťa OSN z 29.5.2013 je najlepší záujem dieťaťa komplexným konceptom aj nutné ho posúdiť podľa konkrétnych prípadov. Jedná sa o flexibilný a prispôsobivý koncept, ktorý by mal byť prispôsobený a definovaný na individuálnom základe, podľa zvláštnej situácie, konkrétneho dieťaťa, pri zohľadnení jeho osobného kontextu, situácie a potreby. Z formulácie, že najlepší záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom, však zároveň vyplýva, že nejde o hľadisko jediné, ktoré súdy v konaniach týkajúcich sa maloletých detí musia zvažovať. Najlepší záujem dieťaťa môže byť v konflikte s oprávneným záujmom osobných osôb, preto E. G. G. K. uznáva, že je nutný určitý stupeň flexibility aplikácie tohto princípu a prípadne konflikty s inými oprávnenými záujmami, kde treba riešiť individuálne podľa okolností jednotlivého prípadu.

44. Pri skúmaní najlepších záujmov maloletého dieťaťa v konaní o úpravu jeho výchovných pomerov je potrebné vychádzať z určitých kritérií najmä: 1. existencie pokrvného príbuzenstva medzi dieťaťom a o jeho zverenie sa uchádzajúcimi osobami, 2. miery zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej, ktorej osoby, 3. schopnosti osoby usilujúcej sa o zverenie dieťaťa do starostlivosti zabezpečiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby, 4. pranie dieťaťa.

45. Podľa Čl. 12 ods. 1.22. dohovor o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto dohovoru, musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni. Za týmto účelom sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo inom pojednávaní, ktoré sa ho týka, a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu, alebo príslušného orgánu a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarcu.

46. Podľa § 38 ods. 1, 2 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti, podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomností iných osôb.

47. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, alebo prostredníctvom znalca, alebo výsluchom maloletého dieťaťa na pojednávaní, najviac v prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu dieťaťa. Za predpokladu, že je dieťaťa dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé je nutné jeho názor považovať za zásadné vodítko pri hľadaní jeho najlepšieho záujmu. U mladších detí musí súd hodnotiť ich názor s prihliadnutím k ich veku a rozumovej vyspelosti.

48. S prihliadnutím na uvedené, keď v súčasnosti má maloletý 9 rokov, v čase ostatného znaleckého posudku č. XX/XXXX znalkyne G. T. Š. mal maloletý 7 rokov, odvolací súd nepristúpil k výsluchu maloletého na pojednávaní bez prítomnosti rodičov nielen vzhľadom na vek maloletého, keď podľa odvolacieho súdu dieťaťa v takomto veku nie je ešte dostatočne rozumovo emocionálne vyspelé, ale najmä s ohľadom na znalecké posudky, najmä znalecký posudok č. XX/XXXX, ktorý v porovnaní s predchádzajúcim znaleckým posudkom č. XX/XXXX konštatuje, zhoršenie psychického zdravotného stavu maloletého C., ktorý je v súčasnosti neuroticky dekompenzovaný so sklonom k prejavom afektívnej lability, nedostatkom obranyschopnosti a s vysokou pravdepodobnosťou výskytu porúch správa v budúcnosti s tým, že takýto výsluch aj keby bol akokoľvek šetrný pred odvolacím súdom bez prítomnosti jeho rodičov, by spôsobil enormný nárast stresu maloletého, keď už tak znalkyňa konštatovala prítomnosť vnútorného napätia, úzkostné nastavenie a zníženú frustračnú toleranciu u maloletého. K uvedenému, a to, že výsluch C. nie je vhodný a nie je v záujme maloletého dieťaťa nasvedčuje závažne takáto situácia je pre dieťa psychicky neúnosná a ktoré vránci svojej obrany má sklony k vedomému klamstvu, t.j. aj v prípade výsluchu je vysoko pravdepodobné, že by maloletý neprejavil svoj záujem, ale by pretraktoval záujem matky počas toho dôvodu, že maloleté dieťa nie je schopné samostatného rozhodovania, formulovania a vyjadrovania svojich názorov týkajúcich sa riešenia aktuálnej situácie v rodine. K uvedenému, t.j., že výsluch maloletého C. nie je vhodný nasvedčuje aj popis jeho výsluchu počas znaleckého dokazovania, ktorý sa v prítomnosti matky správa značne napäto a opatrne. Aj keď maloletý sa verbálne vyjadruje o svojom otcovi negatívne, v jeho prítomnosti sa naopak správa neutrálne a strach z otca nebol spozorovaný.

49. V skutočnosti, že zo strany matky dochádza k priamemu negatívne ovplyvňovaniu maloletého v zmysle jeho „štvania“ voči otcovi, tak ako to konštatuje znalkyňa, svedčí napokon aj samotné odvolanie navrhovateľky, v ktorom okrem požiadavky na vypracovanie nového znaleckého posudku, resp. kontrolného znaleckého posudku z dôvodu odstupu času od posledného znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný dňa 30.3.2017 neuviedla žiadne konkrétne dôvody, prečo by malo dôjsť k ďalšiemu znaleckému dokazovaniu a tým aj vyššie uvedenému psychickému a emocionálnemu zaťažovaniu maloletého dieťaťa okrem ňou uvádzaných tvrdení, že by takéto znalecké dokazovanie odhalilo skutočnosti, ktoré v konaní a v odvolaní tvrdila, a to, že otec okrem iného učí syna klamať, dieťa zastraňuje, vytvára nevhodný obraz o svojej matke, nevenuje dostatočnú pozornosť školským povinnostiam, nevytvára zdravé podmienky vývoja dieťaťa, ba až, že dieťa je zanedbávané, pretože otec nedodržiava základné hygienické návyky dieťaťa.

50. Vyššie uvedené skutočnosti sa nielenže v konaní napriek rozsiahlemu dokazovaniu nepreukázali a navyiac, tak ako to vyplýva z uznesení prvoinštančného súdu ako aj odvolacieho súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 24CoP/53/2018 o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, má aj v tomto konaní odvolací súd za to, že nariadenie striedavej starostlivosti napriek narušenej komunikácii rodičov (rodičia komunikujú iba formou e-mailu, aj to len v minimálnej miere ohľadom styku s maloletým C.) je na mieste. Zároveň odvolací súd vo svojom uznesení zo dňa 20.11.2018, ktorým potvrdil predbežné zverenie maloletého C. do striedavej starostlivosti oboch rodičov, uložil skúmať súdu prvej inštancie, či tento spôsob usporiadania vzťahov je v najlepšom záujme maloletého C., teda ako výkon striedavej osobnej starostlivosti prebieha, ako rodičia spolu kooperovali, prípadne, ktorý z rodičov bránil spoločnej komunikácii a či tento dôvod nedostatočnej komunikácie bude relevantný dôvod.

51. K tejto súvislosti odvolací súd musí konštatovať, že matka maloletého C. aj napriek tomuto jednoznačnému záveru v konaní, v ktorom došlo k predbežnému nariadeniu striedavej starostlivosti neprejavila ochotu a vyspelosť v záujme maloletého dieťaťa kooperovať, a to aj napriek tomu, že tým riskovala stratu predpokladov pre výkon starostlivosti o neho. Uvedenému nasvedčuje aj záver znaleckého posudku č. XX/XXXX, podľa ktorého matka zaujíma voči synovi nielen ochraňujúci a úzkostnejší až hyperprotektívny postoj, ale miestami až majetnícky vzťah. Ona sama by chcela rozhodovať o tom, čo je pre syna dobré a čo nie. Tým však sleduje najmä osobné záujmy a potreby, nie synove. Podľa znalkyne má tendenciu svojho syna využívať v prospech svojich individuálne a heuristických potrieb, čomu nasvedčuje aj nesúhlas matky aby procesný opatrovník vrámci šetrenia rodiny sa s maloletým C. rozprával bez jej prítomnosti s tým, že počas tohto rozhovoru matka do neho vstupovala a dopĺňala odpovede maloletého.

52. Uvedenému záveru nasvedčuje aj tá skutočnosť, že matka opakovane v konaní obvinila otca zo psychického a fyzického týrania nie len seba, ale aj maloletého C., ktoré však nijako nebolo preukázané a takéto závery nevyplývajú nie len zo znaleckého dokazovania, resp. zo šetrení procesného opatrovníka správ z materskej a základnej školy maloletého, ale ani z ostatných konaní, ktoré sa viedli ohľadom opatrovateľských práv a povinností k maloletému C.. Naopak, uvedené nepravdivé tvrdenia o tom, či by sa mal otec maloletého vo vzťahu k jeho matke, ale aj priamo k maloletému, dopúšťať závažnej trestnej činnosti len potvrdzujú závery znaleckého dokazovania ohľadom osobnosti matky.

53. Aj napriek relatívne dlhej dobe, počas ktorej prebieha striedavá starostlivosť rodičov ohľadom maloletého C. (2 roky) možno hodnotiť toto obdobie ako relatívne bezproblémové a fungujúce, pričom matka nedokázala nielen v odvolaní, ale ani v konaní samotnom vyjadriť dôvody, pre ktoré by mal byť maloletý zverený do striedavej starostlivosti otca.

54. S poukazom na vyššie uvedené preto odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že striedavá starostlivosť v prejednávanej veci najlepšie zabezpečí, aby ml maloletý rovnocenný kontakt ako s matkou tak aj s otcom a aby obaja rodičia sa podieľali na jeho starostlivosti a výchove. Rola ako matky, tak aj otca je nenahraditeľná a je potrebné si uvedomiť, že dieťa nepatrí len matke. V danom prípade sú vytvorené vhodne podmienky ku striedavej starostlivosti, obaja rodičia sú schopní sa plnohodnotne osobne o maloletého postarať, obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky a sú schopní zabezpečiť dochádzku maloletého do školského zariadenia. Obaja rodičia od narodenia, resp. minimálne od predbežného nariadenia striedavej starostlivosti sa o maloletého starajú a nemožno dospieť v danom prípade k záveru, že otec starostlivosť o maloletého nevykonáva ako sa snaží interpretovať matka. Všetky tieto okolnosti svedčia o prospech striedavej starostlivosti. Rodičia, najmä matka, by si mali uvedomiť, že pri ich rozchode maloletý potrebuje v prvom rade vedieť, že sa vedia dohodnúť ohľadom jeho starostlivosti a nezaťahovať ho do svojich konfliktov, ktoré sú spôsobené rozvratom ich vzťahu. Nie je absolútne v záujme maloletého, aby o neho rodičia súperili. Ku stabilite prostredia nepotrebuje maloletý aby bol zverený len do starostlivosti matky, ale potrebuje aby rodičia rešpektovali jeden druhého, rešpektovali súdne rozhodnutie o striedavej starostlivosti, k tomuto nepristupovali bez relevantného dôvodu negatívne. Matka žiadala vykonať znalecké dokazovanie, ktoré však odvolací súd považuje za nadbytočné, čo napokon vyplýva aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka k odvolaniu matku. Len nepodložené tvrdenia, resp. pochybnosť matky nezakladá dôvodnosť znaleckého dokazovania. Vo veci bolo vykonané potrebné dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci, boli predložené správy odborníkov, z ktorých nevyplýva, že by v danom prípade forma striedavej osobnej starostlivosti bola nevhodná. Z dôvodu, že k vzájomnej dohode rodičov nedošlo, a to aj napriek odporúčaniam odborníkov musí súd zakročiť v záujme maloletého (nie v záujme rodičov), zistiť pre neho najlepšiu formu starostlivosti tak, aby čo najmenej pocítil, že už nevykonávajú starostlivosť o neho obaja rodičia spoločne v jednej domácnosti. Len to, že matka nie je s takouto formou starostlivosti stotožnená a považuje ju a priori za nevhodnú, neznamená potrebu nariadenia znaleckého dokazovania. Ani matkou uvádzané zdravotné problémy maloletého, ktoré pripisuje striedavej starostlivosti nie sú dôvodom na nariadenie znaleckého dokazovania, lebo tie ako to vyplýva zo záveru znalkyne s najväčšou pravdepodobnosťou pramenia z celkovej situácie v rodine, z rozpadu rodiny maloletého a následného správania rodičov, ktorí sa nedokázali na starostlivosti o maloletého dohodnúť. Odvolací súd má preto za to, že je v záujme maloletého, aby bola vyriešená otázka starostlivosti o maloletého a pevne nastavené je pravidlá s tým, že tak ako o tom rozhodol súd prvej inštancie, ktorý de facto prevzal úpravu striedavej starostlivosti, o ktorej bolo rozhodnuté neodkladným opatrením, je v záujme maloletého. Určite na

maloletého nepôsobí dobre, keď rodičia medzi sebou súperia, čo je spôsobilé zanechať následky na jeho psychike.

55. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu teda správne rozhodol, keď na základe zisteného skutočného stavu veci pristúpil k zvereniu maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

56. Odvolací súd nesúhlasí rovnako s odvolacou námietkou matky, podľa ktorej je zaťažujúce pre dieťa stretávať sa v priestoroch základnej školy, ktoré maloleté dieťa nenavštevuje, keď naopak toto prostredie môže maximálne eliminovať vzájomné konflikty rodičov a zabezpečiť tak, aby maloletý mohol bez problémov prejsť do starostlivosti druhého rodiča, kde naopak v prípade, ak by k takémuto preberaniu maloletého malo dochádzať v niektorej z domácností jedného z rodičov, dochádzalo by tak nepochybne ku konfliktným situáciám a zvýšeniu emocionálneho napätia. Pokiaľ odvolateľka argumentovala nevykonateľnosťou takéhoto rozhodnutia v čase voľna, resp. sviatkov, tak tomuto odvolací súd uvádza priestor nemožno považovať len interiérom základnej školy, ale aj exteriérom v prípade, ak je budova základnej školy uzatvorená. Uvedenému záveru hodnosti takéhoto neutrálneho miesta pri preberaní maloletého druhým rodičom svedčí aj tá skutočnosť, že aj napriek dvojročnej realizácii tohto styku upraveného neodkladným opatrením, podľa ktorého rovnako k preberaniu maloletého malo dochádzať v priestoroch základnej školy, neboli zaznamenané žiadne problémy pri jeho odovzdávaní, ale naopak takáto úprava sa aj kvôli vyššie uvedeným konfliktom rodičov a minulosti osvedčila. Preto aj odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie ponechal aj v prípade odovzdávania počas osobitne upraveného režimu sviatkov a prázdnin, miesto odovzdávania maloletého bezo zmeny, pričom rovnako konštatuje, že rodičia si môžu po vzájomnej dohode maloletého odovzdať aj inde.

57. Ohľadom odvolacích námietok matky, pokiaľ sa týka vyživovacej povinnosti otca a jej povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu, odvolací súd nemohol zaujať postoj, nakoľko matka v tejto časti odvolania neuviedla žiadne skutočnosti, pričom vo vzťahu k určeniu výživného vychádzajúc zo zásady proporcionality, keď príjmy oboch rodičov sú rovnaké, pričom obaja z nich majú len jednu vyživovaciu povinnosť a ani medzi ich výdavkami nie je výraznejší rozdiel, je takéto rozhodnutie, ktorým sú neurčil vyživovaciu povinnosť otca počas trvania striedavej osobnej starostlivosti spravodlivé.

58. Rovnako možno súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že a priori je potrebné riešiť vzájomný vzťah rodičov, keď jadro problému nie je v riešení presného stanovenia kontaktu rodičov so synom, ale v riešení vzájomného vzťahu, preto je výchovné opatrenie nie len vo vzťahu k otcovi, ale najmä vo vzťahu k matke viac ako potrebné a je v najlepšom záujme maloletého C.. Napokon ani matka vo svojom odvolaní tejto jej uloženej povinnosti nič neuviedla.

59. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP. Ide o mimosporvé konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

60. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).